

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XI. Transit deinde Leo ac celebrationem Conciliorum generalium Diœceseos Illyricianæ, quorum regulam præscribit. Consulit fatigationi & paupertati Episcoporum, ne cogantur frequenter convenire ad ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

fautores ejus. In initio autem magna præfatione usus, ac multa prolocutus de auctoritate Romani Pontificis in universam Ecclesiam, ait illum, quia simul in diversis locis existere aut ad loca remotiora subito transvolare non potest, sollicitudinem suam in plures dispertere, quæ per se ipsum non potest, per Legatos suos vel delegatos judices exequendo; ita tamen ut multis hoc modo vocatis in partem sollicitudinis, penes eum semper remaneat plenitudo potestatis. Sed operæ pretium est ipsamet ejus verba referre. *Univerforum etenim conditor, inquit, qui omnia simul ab æterno providit, sciens sanctam Romanam Ecclesiam futuram caput omnium fidelium & magistram, ejus pastorem, per quem populum suum ad repromissionis terram per hujus mundi solitudinem prosperantem regere disponebat, jam tunc benignius instruere dignabatur qualiter, conditionis humana lex hominem simul in diversis locis existere aut ad loca remotiora transvolare subito non permittit; redimeret tarditatem, sua videlicet onera dispensando per alios, & que per se ipsum non posset, per Legatos suos vel delegatos judices exequendo; ut sic multis vocatis in partem sollicitudinis, penes eum consisteret plenitudo potestatis.*

Innoc. III. lib.
16. epist. 12.

* quæ

IX. Ex his ergo quæ dicta sunt colligi facile potest Leonis primi locum ex epistola ad Anastasium non esse intelligendum de plenitudine potestatis quam Christus dedit Petro & successoribus ejus Romanis Pontificibus, ita ut ille solus plenitudinem illam habeat, ceteri verò vocati tantum ab eo sint in partem sollicitudinis, ut placuit Vigilio & Gregorio IV. qui loquentes de Romana Ecclesia, aiunt eam sic vices suas aliis Ecclesiis credidisse, ut in partem sint vocatæ sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Ex ea persuasione factum est ut in Concilio Romano habito anno DCCCCXCVIII. Gregorius V. confirmans ordinationem Arnulphi Episcopi Aufonensis, (quem Narbonensis Archiepiscopus, ad quem tum jure metropolitico spectabat sollicitudo Ecclesiarum provinciæ Tarraconensis, consecraverat) his verbis utatur quibus omnem episcopalem auctoritatem in sede Petri ponit tantquam in fonte, ex quo ceteri Episcopi tantum accipiant quantum placuerit Romano. Operæ pretium est ipsa viri verba referre ex veteri scheda nondum edita. *Privilegio nostre auctoritatis confirmando & corroborando Arnulphum pre-nominatum Episcopum in ordine pontificali Ecclesie Aufonensis statuimus atque sublimavimus, anulumque & virgam pastorem ei dedimus, ligandi solvendique potestatem vice Apostolorum & nostra ei concessimus.*

X. Præcipit itaque deinde Leo Anastasio

ut has literas suas in omnium Episcoporum notitiam faciat pervenire, ob necessitatem publicandæ legis, & ne quis ignorantia juris se tueri possit, si mandata superius recitata non observaverit. Admonet deinde se ad omnes Illyrici Metropolitanos scripsisse de vicariatu Anastasij, ut obediant apostolicæ sedis delegato. His ita generaliter enarratis, transit ad caput alterum disciplinæ, ad ordinationes nimirum Presbyterorum & Diaconorum, quas die dominico, non secus ac Episcoporum ordinationes, peragi debere docet. *Cognovimus sanè, inquit, quod non potuimus silentio præterire, à quibusdam fratribus solos Episcopos tantum diebus dominicis ordinari, Presbyteros verò & Diaconos, circa par consecratio fieri debet, passim quolibet die dignitatem officij sacerdotalis accipere. Quod contra canones & traditionem patrum usurpatio corrigenda committit, cum mos quibus est traditus circa omnes sacros ordines debeat omnimodis custodiri.* Porro Leonis epistola ad Metropolitanos per Illyricum constitutos edita est ab Holstenio inter Acta Concilij Romani sub Bonifacio secundo celebrati, eademque mandata continet quæ leguntur in epistola ad Anastasium.

XI. Præter epistolam ad Metropolitanos illos scriptam, aliam quoque de eodem argumento scriptam ad Metropolitanos per Achaïam provinciam constitutos, in qua nonnulla notatu digna reperiuntur quæ in superioribus non extant. Nam post factam mentionem majorum causarum, quas, si in provinciis suis nequeant terminari, ad Anastasij notitiam referri jubet, ut eodem arbitro sub divini timore judicij componantur, transit ad celebrationem Conciliorum generalium Diæceseos Illyricianæ; ad quæ illos convenire jubet, cum evocati ab Anastasio fuerint, si nulla gravi necessitate retineantur; id tamen admonens se constituisse, *ut non frequens, nec pro levibus causis, conveniendi necessitas indicatur.* Providebat enim prudentissimus Pontifex, id quod postea malo provinciarum sæpe accidit, ex constitutione celebrandarum synodorum descendere posse pessimum abusum, congregaturumque fortassis Anastasium multas generales synodos, ut potentiam & fastum suum ostentaret, si nulla super hoc constitutione repressum se sciret. Veruntamen Leo hanc causam hujus prohibitionis non adfert, sed aliam sapientissimam simul & justissimam, nimirum propter fatigationem Episcoporum qui in longinquis provinciis constituti erant, & qui non sine gravibus sumptibus ad synodos accedere poterant. *Maximè, inquit, cum moderatio nostra providerit ut non frequens, nec pro levibus causis, conveniendi necessitas indicatur,*

Vide Demele
ad Cap. 11.

Vide Ino. vi
18. de synod.
Lect. 11. in
Genod. Epist.
cap. 1.

CAPVT XXVII.

Synopsis.

I. Anastasij factum erga Atticum veteris Epiri Metropolitanum excutitur. Eius presumptionem Leo damnavit, Anastasium redarguens verbis asperissimis, usurpatorem etiam cum vocans, & à similibus abstinere in posterum iubens.

II. Nova deinde mandata illi dat, sumpta partim ex veteribus, qua heic explicantur vel illustrantur, partim de novo addita. Ea mandata recensentur. De ordinationibus Episcoporum cum consensu Anastasij peragendis.

III. Bina per unumquemque annum Concilia celebrentur, in quibus omnes cause ecclesiastice judicentur. De relatione Metropolitanorum ad Episcopum Thessalonicensem, & istius ad Romanum Pontificem. Majores cause ad sedem apostolicam referende.

IV. Transiit deinde ad ambitionem quorundam Episcoporum, qui civitatis sue mediocritate despecta, ad majores Ecclesias migrabant contra canones.

V. Sequenti capite Leo sancit supremum Thessalonicensis antistitis imperium in provincias Illyricanas, dum ei tribuit auctoritatem coercendi universos provinciarum illarum Clericos.

VI. Rursum prescribit modum qui servari deberet in celebratione Conciliorum generalium. Nam Anastasius erat abusus potestate quam illi circa hoc Leo tribuerat.

VII. Ea praterea erat Anastasij pervicacia, ut suam unius sententiam prevalere debere contendere collectis Episcoporum suffragiis. Ob quam presumptionem castigatur à Leone.

I PROXIME diximus Leonem praeavere voluisse ne effusa illa Thessalonicensis Episcopi auctoritas, quæ jam magnitudine laborabat sua, verteretur in dominatum, facili descensu à recto potestatis usu ad abusum. Ea de causa illi mandata dederat in quibus omnia causarum genera provisâ putabantur. Factum est tamen ut cum Atticus veteris Epiri Metropolitanus, excusationem infirmitatis obtendens, non accessisset Thessalonicam, quò evocatus fuerat ab Anastasio, fortassis ad synodum, Anastasius eum Thessalonicam deduci fecerit cum auxilio brachij secularis, ut hodie loquimur, adita scilicet præfectura Illyrici, cujus auctoritate Atticus ab Ecclesiâ adytis extractus, non ob molestiam ægritudinis, non ob sævitiam hyemis datis induciis, Thessalonicam ab officiiis publicis deductus, sponsonem fidei coactus est Anastasio dare in scriptis. Præsumptionem illam damnavit Leo, Anastasium redarguens quòd à traditis sibi regulis immodicè discessisset, satis innuens suspectam sibi fuisse nimiam illius potentiam, adempturus fortean illi vices suas, si adimi citra scandalum potuissent. Dum dominari magis, inquit, Leo epil. 84. quam consulere subditis placet, honor inflat su-

& binos ternosve Episcopos de singulis provinciis adesse sufficiat, ut leve fiat paucis quod multis esset onerosum. Insignis est eam in rem locus ex epistola Concilij Ariminensis ad Constantium Augustum: in qua Episcopi postulantes fieri sibi potestatem abeundi, inter causas petitionis suæ recensent paupertatem quorundam & fatigationem præterea eorum qui senio confecti erant; ne dicam quòd ex congregatione generalium Conciliorum fiebat ut Ecclesiæ essent desertæ. *Oramus etiam ut præcipias tot Episcopos qui in Arimino detinentur, inter quos plurimi qui ætate & paupertate defecti sunt, ad suam provinciam remeare, ne desituti suis Episcopis laborent populi Ecclesiarum.* Huc fortassis respiciebat Sulpitius Severus in libro secundo sacræ historię; ubi enarrans quomodo Constantius Episcopis synodi Ariminensis annonas & cellaria dare præceperat, ait id quibusdam Episcopis indecens visum, qui, repudiatis fiscalibus, propriis sumptibus vivere maluerunt, tres tantum ex Britannia, inopia proprij, publico usus esse, cum oblatam à ceteris collationem respiciissent, sanctius putantes fiscum gravare quam singulos.

XII. Edicit præterea Leo, ut quisquis superbo animo, cum nulla corporis vel cause fuerit necessitate detentus, fratrum sepius voluerit vitare conventum, se sciat esse judicandum. Quippe in synodis cuncta discutebantur quæ ad disciplinam ecclesiasticam pertinebant, etiam vita & conversatio Episcoporum. Itaque fieri poterat ut aliqui Episcopi vitarent conventum, ut se cognitioni iudicum suorum subtraherent. Hos ergo contumaces, etiam absentes, judicandos esse pronuntiat in synodis. At si qui non adsint ob ægritudinem vel ob aliam justam causam, horum excusationem esse admittendam, adeoque damnandos non esse. Placuit istud etiam aliarum provinciarum Episcopis, maxime verò Gallicanis, ut docet infra illustrissimus Archiepiscopus. Falluntur autem qui existimant canones Gallię excusationem, quò minus Episcopi ad synodum veniant, præter infirmitatem corporis, nullam agnoscere, ut alibi dicitur.

XIII. Denum Leo nonnulla circa disciplinam ecclesiasticam prescribit Episcopis illis: quæ cum non pertineant ad auctoritatem Anastasij, sed ad custodiam canonum in universum, consultò omitimus. In fine verò jubet eos servare constituta à se missa ad Anastasium.

Vide librum Lib. vii. cap. 18.

Epist. lib. vii. cap. 18.

De Decretis Lib. 1. cap. 10.

De Decretis Lib. 1. cap. 10.

De Decretis Lib. 1. cap. 10.